

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 257/2019-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. júna 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej, zo sudcov Miroslava Duriša a Mojmíra Mamojku (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátskou kanceláriou VALACHOVIČ & PARTNERS s. r. o., Mostová 2, Bratislava, konajúcou prostredníctvom advokáta JUDr. Mareka Valachoviča, PhD., pre namietané porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 Cob 135/2018 z 29. októbra 2018, ako aj jemu predchádzajúcim postupom a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť spoločnosti [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. februára 2019 doručená ústavná sťažnosť spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]

(ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 Cob 135/2018 z 29. októbra 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“) a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu (ďalej len „napadnutý postup krajského súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ, ktorý je vlastníkom nebytového priestoru v polyfunkčnom dome „[REDAKOVANÉ]“, nachádzajúceho sa na [REDAKOVANÉ] v Bratislave (ďalej len „bytový dom“), sa návrhom z 11. mája 2018 domáhal na Okresnom súde Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) vydania neodkladného opatrenia v súvislosti so zásahom žalovaného, ktorý je správcom bytového domu, spočívajúcom v osadení dvoch betónových blokov na začiatok zásobovacieho chodníka na príľahlom pozemku, čím sa zamedzila možnosť zásobovania predajne [REDAKOVANÉ] (ďalej len „predajňa“) zriadenej a prevádzkovej v danom nebytovom priestore. Sťažovateľ podal tento návrh bez podania žaloby vo veci samej, keďže je toho názoru, že nariadením neodkladného opatrenia bolo možné vyriešiť trvalú úpravu vzťahov medzi stranami v zmysle § 336 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“).

3. Sťažovateľ uviedol, že predajňu prevádzkuje spoločnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len [REDAKOVANÉ]), ako nájomca na základe zmluvy o nájme nebytových priestorov č. 20110701 z 28. novembra 2011 (ďalej len „nájomná zmluva“) uzavretej so sťažovateľom. Predajňa je zásobovaná ručnými zásobovacími vozíkmi cez prístupový chodník umiestnený na príľahlom pozemku s tým, že od kolaudácie bytového domu v roku 2011 ide o jediný možný spôsob zásobovania predajne. Sťažovateľ danú skutočnosť preukázal zmluvou o predaji a kúpe nebytového priestoru a garážového státia z 9. novembra 2011 (ďalej len „kúpna zmluva“) uzatvorenou medzi sťažovateľom a developerom, od ktorého nebytový priestor kúpil.

4. Sťažovateľ poukázal na skutočnosť, že spôsob užívania časti príľahlého pozemku, ako aj spôsob zásobovania nebytového priestoru bol taktiež jednoznačne vymedzený developerom ako prvým vlastníkom bytového domu a príľahlého pozemku a príslušným orgánom štátnej správy v kolaudačnom rozhodnutí. Tento spôsob užívania príľahlého pozemku bol dlhodobo uplatňovaný a nikým narušený, až kým 30. januára 2018 konateľ žalovaného nechal bez súhlasu vlastníkov a bez predchádzajúceho upovedomenia sťažovateľa a spoločnosti [REDAKOVANÉ] osadiť dva betónové bloky na začiatok zásobovacieho chodníka na príľahlom pozemku, čím zamedzil možnosť zásobovať predajňu. Napriek tomu, že zamestnanci predajne presunuli jeden z betónových blokov mimo zásobovací chodník, a tak čiastočne spriechnili zásobovanie predajne zásobovacími vozíkmi, žalovaný nasledujúci deň nechal opätovne umiestniť tieto dva betónové bloky späť a tiež prilepiť ich k chodníku.

5. Podľa názoru sťažovateľa išlo jednoznačne o opakovaný a závažný spôsob protiprávneho konania žalovaného aj vzhľadom na jeho osobitné povinnosti správcu voči sťažovateľovi ako vlastníkovi nebytového priestoru, ktoré vyplývajú zo zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vlastníctve bytov a nebytových priestorov“). Sťažovateľ preto podal aj trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo nebytovému priestoru podľa § 218 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov, pričom trestné konanie nebolo ku dňu podania ústavnej sťažnosti právoplatne ukončené.

6. Z uvedených dôvodov sťažovateľ návrhom na vydanie neodkladného opatrenia požadoval, aby okresný súd zakázal vykonávať akékoľvek úpravy na časti príľahlého pozemku, ktoré by obmedzovali sťažovateľa, nájomcu či tretie osoby vo vstupe, prechode alebo prejazde zásobovacou trasou totožnou s vymedzením v kúpnej zmluve a geometrickým plánom tvoriacim prílohu k návrhu. Zároveň žiadal, aby okresný súd zakázal vykonávať, schvaľovať a udeľovať pokyny na vykonávanie akýchkoľvek stavebných prác alebo iných činností, ktoré by smerovali k obmedzeniu pri zásobovaní nebytového priestoru vo vymedzenej trase, a uložil povinnosť udržiavať prechodnosť

a prejazdnosť zásobovacej trasy. Návrh na vydanie neodkladného opatrenia bol uznesením okresného súdu sp. zn. 23 Cb 77/2018 z 30. mája 2018 zamietnutý. Na základe odvolania podaného sťažovateľom o uznesení okresného súdu rozhodol krajský súd napadnutým uznesením, ktorým uznesenie okresného súdu potvrdil a žalovanému v plnom rozsahu priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania voči žalobcovi.

7. Sťažovateľ poukázal na skutočnosť, že okresný súd zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu, že podľa jeho právneho názoru nebol predložený žiaden relevantný dôkaz, z ktorého by vyplývala potreba dočasnej úpravy pomerov strán. Krajský súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie okresného súdu ako vecne správne, avšak z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie žalovaného, s čím sa sťažovateľ nestotožňuje. Poukazujúc na relevantnú judikatúru ústavného súdu, týkajúcu sa potreby náležitého odôvodnenia súdneho rozhodnutia, zákazu svojvoľného výkladu právnych noriem a princípu právnej istoty v kontexte predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, sťažovateľ v danej súvislosti konštatoval, že vydaním napadnutého uznesenia krajského súdu došlo k porušeniu jeho práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces.

8. Sťažovateľ uviedol, že krajský súd v odvolacom konaní aplikoval na vec § 8b ods. 1 zákona o bytoch a nebytových priestoroch účinného do 31. októbra 2018 (krajský súd vydal napadnuté uznesenie 29. októbra 2018), podľa ktorého *„Správca je povinný vykonávať správu domu samostatne v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome a na ich účet a je oprávnený konať pri správe domu za vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome pred súdom. Správca zastupuje v konaní na súde vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, proti ktorým smeruje návrh na začatie konania podaný prehlasovaným vlastníkom bytu a nebytového priestoru v dome, návrh na začatie konania o určenie platnosti zmluvy o výkone správy podaný iným vlastníkom bytu a nebytového priestoru v dome alebo návrh na začatie konania o zdržanie sa výkonu záložného práva alebo zákaz výkonu záložného práva podaný iným vlastníkom bytu a nebytového priestoru v dome; toto zastupovanie trvá, kým sa v konaní pred súdom nepreukáže rozpor záujmov správcu so záujmom zastupovaných vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome.“*. Toto ustanovenie bolo od 1. novembra 2018 na základe

novely zákona č. 283/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov, vypustené a bolo nahradené § 9 ods. 7 a 8 zákona o bytoch a nebytových priestorov, v zmysle ktorých už správca koná pri výkone správy domu na súde vo vlastnom mene vo vzťahu k tretím osobám a vlastníkom, s výnimkou taxatívne upravených konaní uvedených v odseku 8 tohto ustanovenia, v ktorých správca koná ako priamy zástupca vlastníkov.

9. V zmysle citovaného ustanovenia § 8b zákona o bytoch a nebytových priestorov (platného do 31. októbra 2018) krajský súd dospel k záveru, že žalovaný v predmetnom konaní nebol pasívne legitimovaný. Takýto právny záver krajského súdu je podľa názoru sťažovateľa v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou, predmetná právna úprava je na danú vec neaplikovateľná, keďže ustanovenie § 8b zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov upravovalo výlučne otázku aktívnej vecnej legitimácie správcu v konaniach voči tretím osobám týkajúcich sa správy domu, a nie jeho pasívnej legitimácie. Druhá veta daného ustanovenia upravovala len priame zastúpenie vlastníkov správcom v taxatívne vymedzených sporoch medzi vlastními navzájom, nie jeho pasívnu legitimáciu.

10. Podľa názoru sťažovateľa pre určenie pasívnej legitimácie správcu ako žalovaného v konaní boli relevantné ustanovenia § 8 ods. 4 a ods. 5 zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, ako aj ustanovenie § 126 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého *„vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje“*. Podaním návrhu teda sťažovateľ realizoval svoje právo z dôvodu, že žalovaný protiprávne zasiahol do jeho vlastníckeho práva, čím bola daná aj pasívna legitimácia žalovaného – správcu. Za daných skutkových okolností a s ohľadom na naliehavosť situácie, ako aj preventívny účinok neodkladného opatrenia bolo jeho nariadenie jediným účinným prostriedkom, ktorým môže sťažovateľ dosiahnuť rešpektovanie a dodržiavanie jeho vlastníckych a užívacích práv žalovaným k príľahlému a vedľajšiemu pozemku.

11. Sťažovateľ zhodnotil, že krajský súd pri posudzovaní veci vôbec nerozlíšil medzi právnymi normami upravujúcimi aktívnu a pasívnu legitimáciu správcu, ako aj konanie proti tretím osobám (kde správca koná ako priamy zástupca) od konania správcu proti samotným vlastníkom bytov a nebytových priestorov pri výkone práv vyplývajúcich zo správy domu, kde princíp priameho zastúpenia neplatí. Podľa sťažovateľa krajský súd vôbec nerešpektoval skutočnosť, že v danom prípade sa sťažovateľ ako vlastník nebytového priestoru a podielový spoluvlastník príslušného a vedľajšieho pozemku domáhal ochrany pred neoprávneným zásahom do jeho vlastníckeho práva. Tento protiprávny zásah do vlastníckeho práva sťažovateľa žalovaný vykonal sám a v rozpore so zákonom o bytoch a nebytových priestorov, zmluvou o výkone správy i uznesením vlastníkov zo schôdze z 20. júna 2017. Žalovaný pri tomto zásahu nevystupoval proti sťažovateľovi ako priamy zástupca vlastníkov pri výkone správy, ale ako narušiteľ dlhodobou zaužívaného spôsobu užívania príslušného pozemku a zároveň ako druhá zmluvná strana zo zmluvy o výkone správy.

12. Sťažovateľ poukázal na rozhodnutia krajského súdu a okresného súdu v obdobných právnych veciach, kde podľa jeho názoru súdy postupovali odlišne a uznali pasívnu vecnú legitimáciu žalovaného – správcu, pričom v napadnutom uznesení krajský súd odklon od danej ustálenej judikatúry neodôvodnil, čím porušil povinnosť vyplývajúcu z Civilného súdneho poriadku a konštantnej judikatúry ústavného súdu. Tento odklon sa vyžadoval odôvodniť v napadnutom uznesení krajského súdu o to viac, že okresný súd vo svojom uznesení bol toho názoru, že žalovaný je pasívne legitimovaný.

13. Za arbitrárny označil sťažovateľ aj právny záver krajského súdu uvedený v bode 18 napadnutého uznesenia, kde krajský súd napriek záveru o nedostatku pasívnej legitimácie uvádza, že názor súdu prvej inštancie o neosvedčení nároku, ktorému sa mala poskytnúť ochrana, je správny. Tento záver je podľa sťažovateľa vecne nesprávny a arbitrárny najmä vzhľadom na uplatnenú odvolaciu argumentáciu, ako aj priamu dikciu § 19 ods. 4 zákona o bytoch a nebytových priestoroch, z ktorého vyplýva, že výlučné užívacie právo môže k príslušnému pozemku vzniknúť na základe stavebno-technického alebo účelového určenia alebo z prvej zmluvy o prevode bytu, resp. nebytového priestoru.

14. Sťažovateľ považuje právny záver krajského súdu, že za protiprávne konanie správcu vždy zodpovedajú z titulu zákonného zastúpenia pri výkone správy domu jeho vlastníci, za natolko absurdný, že ho v právnom štáte nemožno pripustiť. Podľa sťažovateľa v danom prípade vlastníci ani netušili, aký protiprávny skutok žalovaný voči sťažovateľovi vykonal, resp. má záujem vykonať. Na schôdzi vlastníkov bytov totiž vlastníci výslovne rozhodli, že o spôsobe uzavretia átria bude rozhodovať najbližšia schôdza vlastníkov, ktorá však do protiprávneho konania žalovaného o tejto veci nerozhodovala. Žalovaný preto konal v rozpore s týmto rozhodnutím. Nie je vôbec opodstatnené, aby pasívne legitimovaní mali byť všetci vlastníci, keďže títo sa protiprávneho zásahu nedopustili ani ho neschválili.

15. Na základe uvedenej sťažostnej argumentácie sťažovateľ v závere svojej ústavnej sťažnosti navrhol, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol tak, že vysloví porušenie jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu, ako aj postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, napadnuté uznesenie krajského súdu zruší a vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Zároveň si sťažovateľ uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

16. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

17. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej

republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až 1§ 3 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251.

18. Podľa § 246 zákona o ústavnom súde ak nie je ďalej ustanovené inak, použije sa tento zákon aj na konania začaté do 28. februára 2019.

19. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

20. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

21. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

22. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

23. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

24. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

25. Ústavný súd v súvislosti s predbežným prerokovaním ústavnej sťažnosti považuje za potrebné poukázať na svoje ústavné postavenie, z ktorého vyplýva, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Nie je preto zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). Je v právomoci všeobecného súdu vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (m. m. I. ÚS 19/02, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06).

26. Z hľadiska sťažovateľom uplatnenej argumentácie ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že posudzovanie podmienok na vydanie neodkladného opatrenia je predovšetkým vecou všeobecných súdov. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti pristupuje k preskúmvaniu sťažností, v ktorých sťažovatelia namietajú porušenie svojich práv neodkladným opatrením, veľmi zdržanlivo, vychádzajúc z právneho názoru, podľa ktorého zásadne nie je oprávnený zasahovať do rozhodnutí všeobecných súdov o neodkladných opatreniach, a to nielen preto, že nie je opravnou inštanciou v rámci sústavy všeobecných súdov, ale aj preto, že ide o také súdne rozhodnutia, ktorými sa do práv a povinností účastníkov konania nezasahuje konečným spôsobom.

27. Ústavný súd meritórne posudzuje neodkladné opatrenia zásadne iba v ojedinelých prípadoch a k zrušeniu napadnutého rozhodnutia o nariadení neodkladného opatrenia alebo o zamietnutí návrhu na jeho vydanie pristupuje len za celkom výnimočných okolností. Ústavný súd môže zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o neodkladných opatreniach iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu.

28. Vo veci sťažovateľa podľa názoru ústavného súdu o takýto výnimočný prípad nejde. Sťažovateľom namietané pochybenie krajského súdu nedosahuje podľa názoru ústavného súdu takú intenzitu, že by na jeho základe bolo možné spochybniť ústavnú regulárnosť napadnutého súdneho konania. Ústavný súd navyše pri posudzovaní námietok sťažovateľa vychádzal aj z princípu minimalizácie zásahov do právoplatných rozhodnutí iných orgánov verejnej moci (napr. I. ÚS 55/2011), ktorým sa vo svojej rozhodovacej činnosti dôsledne riadi.

29. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti opakovane uviedol, že úlohou neodkladného opatrenia nebola dočasná úprava pomerov strán sporu, ale mala ním byť zakotvená trvalá úprava pomerov strán v zmysle § 336 ods. 1 CSP. Ústavný súd pripúšťa, že sťažovateľ mienil podaním neodkladného opatrenia docieľiť trvalú úpravu pomerov strán. Na druhej strane konštatuje, že tento zámer automaticky nezakladá právomoc ústavného súdu pri posudzovaní dôvodnosti jeho nenariadenia. Ústavný súd je toho názoru, že v právnom

poriadku Slovenskej republiky je zakotvených niekoľko ďalších účinných právnych inštitútov, prostredníctvom ktorých sa sťažovateľ môže domôcť ochrany svojich práv. Nič nebráni sťažovateľovi ako vlastníkovi nebytového priestoru a zároveň ako jeho prenajímateľovi návrhom vo veci samej napr. požiadať súd o zriadenie vecného bremena. Predmetný postup by podľa názoru ústavného súdu zároveň reflektoval princíp subsidiarity uloženia neodkladného opatrenia vyplývajúci z § 324 ods. 3 CSP, v zmysle ktorého neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

30. Poukazujúc na predmetné ustanovenie § 324 ods. 3 CSP, ústavný súd konštatuje, že subsidiarita týkajúca sa nariadenia neodkladných opatrení je síce výslovne upravená len vo vzťahu k zabezpečovaciemu opatreniu, avšak podľa právneho názoru ústavného súdu je aplikovateľná aj vo vzťahu k iným inštitútom, prostredníctvom ktorých môže byť dosiahnutá účinná súdna ochrana. Z uvedeného je zrejmé, že jej aplikácia sa primerane vzťahuje aj na tie právne inštitúty, prostredníctvom ktorých sú práva a oprávnené záujmy fyzickej, resp. právnickej osoby adekvátne a účinne chránené. Ústavný súd pripúšťa, že aplikáciu princípu subsidiarity je potrebné posudzovať vždy individuálne, avšak zároveň je toho názoru, že v prípade sťažovateľa využitie iného právneho inštitútu, napr. prípadné zriadenie vecného bremena, môže účelnejšie zabezpečiť ochranu práv sťažovateľa a vzhľadom na okolnosti prípadu vylúčiť potrebu úpravy pomerov strán prostredníctvom neodkladného opatrenia.

31. Ústavný súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že v zmysle svojej ustálenej judikatúry je aj jeho právomoc konať a rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy podmienená taktiež princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, resp. iných orgánov verejnej moci. Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov a iných orgánov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané.

32. Zmyslom a účelom uvedeného princípu vo vzťahu k ústavnému súdu je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú.

33. Nad rámec uvedeného ústavný súd konštatuje (zhodne s argumentáciou súdu prvej inštancie), že pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení sa nevykonáva dokazovanie v celom rozsahu, ako to je pri iných typoch konania v zmysle Civilného sporového poriadku. Je iba potrebné preukázať opodstatnenosť neodkladného opatrenia. Využitie iných typov konaní v zmysle Civilného sporového poriadku má sťažovateľ možnosť prostredníctvom riadne vykonaného dokazovania rovnako dosiahnuť úpravu pomerov spôsobom ako formuloval vo svojom návrhu.

34. Navyše, z výroku (ako právne záväznej časti) ústavnou sťažnosťou napadnutého uznesenia krajského súdu vyplýva aj to, že uznesenie okresného súdu potvrdil. Z uvedeného je zrejmé, že ako súd druhej inštancie sa stotožnil s rozhodnutím a argumentáciou súdu prvej inštancie. Uvedené v konečnom dôsledku vyplýva aj z odôvodnenia uznesenia napadnutého krajského súdu, kde uvádza „*Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že v čase vydania odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, dňa 30.05.2018, nebol zo strany žalobcu osvedčený nárok na základe ktorého by súd prvej inštancie vyhovel jeho návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, nakoľko, ako súd prvej inštancie správne poznamenal, z predložených listinných dôkazov nebolo možné ustáliť vôľu vlastníkov bytov a nebytových priestorov vzhľadom k absencii uznesenia prijatého hlasovaním na schôdzi vlastníkov v súlade s § 19 BytZ, ktorým by sa vlastníci bytov a nebytových priestorov dohodli na výhradnom práve žalobcu užívať časť priláhlého pozemku a vedľajšieho pozemku na účely zásobovania nebytových priestorov, ktoré podľa žalobcu mu prináleží z bodu 4.14 Kúpnej zmluvy z 09.11.2011 uzavretej medzi Developerom – spoločnosťou [REDACTED] [REDACTED], [REDACTED] ako predávajúcim a navrhovateľom ako kupujúcim*“, a teda už len táto skutočnosť by sama

osebe podľa názoru všeobecných súdov neumožnila vyhovieť návrhu sťažovateľa, pričom uvedené konštatoval už súd prvej inštalácie, a teda závery o nedostatku pasívnej právnej legitímácie samy osebe je potrebné vykladať iba ako doplnenie záverov súdu prvej inštalácie.

35. Keďže sťažovateľ odôvodnenie napadnutého uznesenia nepovažuje za dostatočné, ústavný súd, poukazujúc na svoju ustálenú judikatúru, konštatuje, že všeobecný súd v odôvodnení rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných jeho stranami. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03).

36. Z uvedeného vyplýva, že právo na náležité odôvodnenie súdnych rozhodnutí nie je možné chápať absolútne v zmysle, že konajúci súd je povinný detailne vysvetľovať každé tvrdenie strany, pokiaľ z jeho uznesenia je dostatočne zrejmé, aké tvrdenia považoval za rozhodné pre svoje rozhodnutie a pokiaľ súčasne námietky procesnej strany nemôžu spôsobiť revíziu, resp. nie sú v priamom rozpore s rozhodnými tvrdeniami.

37. Aplikujúc už uvedené, vzhľadom na zdržanlivosť ústavného súdu v otázke posudzovania neodkladných opatrení ústavný súd konštatuje, že podľa jeho názoru sťažovateľ sa môže domôcť ochrany svojich práv prostredníctvom iných právnych inštitútov, resp. podaním návrhu vo veci samej. Ústavný súd je zároveň toho názoru, že sťažovateľom predstreté argumenty nedosahujú takú intenzitu, v dôsledku ktorých by bolo možné spochybníť ústavnú akceptovateľnosť napadnutého uznesenia a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu. Z uvedeného dôvodu odmietol ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. a) a písm. g) zákona o ústavnom súde.

38. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ďalšími uplatňovanými nárokmi nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia označených práv a slobôd.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júna 2019